

* Vedno bolj se poterdjuje novica, da se ima zares napraviti železnica od Beligrada do Carigrada. Turški sultan hoče, da bi bila že v letu 1854 dogotovljena. Po tem takem bi se zamoglo iz Dunaja v Carigrad v štirih dneh priti.

* V Pragi pridete v kratkem dve imenitni knjigi na dan, namreč: „nemečko-česky slovník kap-esni“ Šumavskega, in „Ostromirovo evan-gelje“, ki ga Hanka izdaje.

* Gosp. Klosz izdaja cerkvene napeve če-sko-slovaške, bo jih skupej kakih 100.

* V obertniški razstavi v Moskvi so take ure na ogled postavljene, ki kažejo na štirih stranéh, koliko je ura v Moskvi, v Petrogradu, v Kamčatki in v Tiflisu.

Novičar iz slovanskih krajev.

Iz Gradca. 25. oktobra je bila očitna preskušnja 10 učencov iz murvo- in sviloreje. Spraševal je gosp. prof. dr. Hlubek. Učenci so prav dobro odgo-varjali in tudi v djanskim razdelku pokazali, da so v svilarstvu dobro izučeni in v stanu tudi druge o tem učiti. Ker se vsako leto nekoliko učencov izuči, in ker se tudi šolski pripravniki morajo reje murv in svile učiti, se smé pričakovati, da bo po koristnim prizadevanju svi-larske družbe se v malo letih lepo razširila reja murvi-nega drevja in svilodov.

Iz slovenskiga Štajarja naznani „čas. Štaj. km. dr.“: da se je letos na enim oralu v primeri pridelalo po 16 veder vina; v slovenskih Goricah in nekterih dru-zih vinogradih scer čez 20 veder, v družih pa le po 10⁸/₁₀, tako da smé gori imenovani pridelk od 16 veder na 1 oral za srednjo mero veljati.

Iz Celovca piše „Šolsk. prij.“, da je nek vis. Kerško škofijstvo ministerstvo uka prosilo, da naj bi slo-vensko-nemški katekizem z bohoričico in v koro-škeje slovenščini tiskan, napraviti blagovolilo. Te dni je prišel odgovor iz Dunaja, pa tak, da tistim gospodom gotovo ni po godu. Visoko ministerstvo je zaukazalo, da naj se napravi slovensko-nemški katekizem pa z no-vimi pismenkami in s slovniškimi oblikami deržav-nega zakonika. (Mi se le prečuditi ne moremo, da gospodje, ki vendar ne pišejo nemškega z gotiškimi pismenkami, še tišijo bohoričico v šole!!)

Iz Št. Mahora na zgornem Koroškem. „No-vice“ so nas razveselile že z marsikterim znamenitim potopisom; naj prijazno tudi mojega sprejmejo iz Št. Mahora v Ljubljano, ki ima gotovo eno posebnost, namreč to, da skoraj celo potovanje je bil „Jupiter plu-vius“ moj zvesti pajdaž.

V nedeljo 3. oktobra popoldne sim se namreč na-menil z Št. Mahorško pošto v Podklošter (Arnoldstein) odriniti, vidit o tréh letih spet drago domovino svojo. Al ob enajstih pride poštarški hlapec iz Podkloštra v Št. Mahor z naznanilom, da zavolj hude nevihte noč in dan skozi dva dni voda po cestah tako silno dêre, da bi ne bilo varno, se danes na pot podati. Pervikrat tedaj od lanskega novembra je bila ta dan pošta primo-rana zaostati.

Drugi dan, ko se kaže, da se hoče stanovitno zve-driti, se podava z nekim inženirjem na pot, — al pridši v Zilsko dolino vidiva, da bi bilo včeraj zares prederzno bilo, tû potovati.

Zvečer ob osmih sim bil na pošti Podkloštram; vse je živo bilo, ker so ravno popotovali vojaki na Laško.

Čeravno se je že mračilo, jo vendar po krat-kem premisliku sklenem peš dalje vdariti proti Rečarji vesi (Rigersdorf), kar se primeri, da na pošti spet na tovarša zadenem, ki je bil z menoj edinih misel.

Ob devetih prideva k Lamprehtu pod Krajsko-goro; kjer ravno v veži velika družina vesela koruzo luši, ktere so letos sila veliko pridelali.

Kmalo dobim kmeta, ki mi napreže, ker sim želel še to noč v Podkoren priti. Luna nama je prijazno si-jala in prav veselo jo derdrava po samotni cesti. Moj dobrovoljni voznik, verl Korošec, mi vé marsikaj pri-povedovati, ker vidi, da ga verno poslušam. Med dru-gim mi pové tudi tole: 21 julia, ravno tisti dan, ko je strašna nevihta razsajala, smo šli za procesijo k novi kapeli sv. Petra na Krajski gori. Dvé ženski, mati in hči, ostanete domá za žetev. Ko se na večer privle-čejo hudi oblaki, tečete mati in hči iz polja pod bližnji stog (kozolec), dežju uit. Pridruži se k njima še ena žena s kravo, ki jo je pasla. Mahoma postane krava nepokojna, in vsa zbegana tako dolgo preč sili, da se pastarici odterga; ta pa za njo letí; — kar treši v stog in ga na drobno raznese — mati in hči padete mertvi na tla! Ali se ni tû spet očitno pokazalo, da živina čuti hudo uro in plaha naznanuje blisk in tresk?

O polnoči doseževa Podkoren; ali tû ne najdem no-benega, ki bi me bil naprej potegnil. Ker pa tudi ostati nisim hotel, jo vdarim peš naprej — nobena živa duša me ne sreča — ob petih zjutraj sim bil na Jesenicah. Tû se vsedem v kočijo, ki se mi je kakor nalaš naraj-mala; do „nove cerkve“ se peljem ž njo; tam pa jo za-pustim in nastopim — pervikrat v svojim življenju — pot na Blejsko jezero. (Konec sledí.)

Iz okolice Černomaljske na Dolenskem. Ljube Novice! lani ste si ljudomilo prizadevale celiti rane, ki so jih nemili udarci zlonosne uime Belim Krajncem zadali. Mislim, da Vam bo po volji zvediti tudi letaš-nji pridel.

Okolici Černomaljski je, kakor se kaže, osoda le tugo namenila. Preteklo leto bi bilo mnogega, ki še zdeje kašlje, sililo iti počivat v kertovo dežel, ko bi blagi glas ljudomilih gg. deželnega poglavara grofa Korin-skega in okrajnega poglavara Jožefa Derbiča, kterima okolica ta nikoli zadosti hvaležna ne bo, s tolikim spe-hom segel ne bil v serce človekoljubnega devetnajstega veka.

Letos se nič bolj ne bo godilo. Ozimina je od moče i snega veliko terpela, torej malo naženja dala, kar so izstradani hitro povžili, terta je pozebla in ostanjke neu-godno vreme tako uničilo, da, kdor je druga leta po sto veder vina pridelal bil, ga je letas okoli 6 dobil. Velika suša je sočivje do kraja vzela; jesensko deževje je proso, ki prav ni dozoriti moglo, tako oteplo, da je sama pléva ostala; povodinj, ki je po nižinah vse po-plovila, je zelje tako skazila, da so ga na več krajih iz kad pometali. Ubožstvo se je med ljud tako zatro-silo, da so zdaj redke hiše, ki bi palilo imele, kar se je popred lih temu nasproti godilo. Dinár je zmed ljudi tako zginul, da se tudi pošten za-nj zarabiti ne more. K ti nadlogi se je pridružilo večletno plačevanje zemelj-skega oprostila; zato bivajo povsod neodelivi rubeži in sekucionni. Vsakdo tišís tem, kar ima, da prodá, znebiti se nazočnega križa, in tako se za hišo kervavo potrebne reči morajo odati. Živina nema nobene cene. Mislite si — gospodara, ki odjeda brez soli in začini — boso in raztergano družino brez parklja živine pri hiši, ker jo je lani dati moral za živež, več tednov stari seku-cioni, nič pa za prodati. Človekoljubej si zakrije oči, pa joka.

Zli nasledki popisane nevolje so že pred vrati: pretekli teden je dvanajst lupežev napadlo nekega kmeta na Maverlinu. Gospodinja že vsa zaspana je šla odpirat nevedši komu, — pa Bog je hotel, da je, namesto od-preti, le zapirala in nesterpnost hajdukov se izdala. Siu je na to vstrelil skozi okno in kmali so puške po vasi zagermele in postavaje odpodile. —b—

Iz Tersta. Gosp. dr. Čižman je za pravega učnika Teržaškega gimnazija izvoljen.

Iz Horjula. Otroci in oginj nista nikolj dost zavarovana, nar hujši pa če se otrokam oginj v roke podá. Koliko nesreč je bilo že zavoljo zanikernosti staršev, kateri v svoji persmojeni ljubezni svojim otrokam, posebno zdaj v jeseni, na pašo oginj nositi pusté! Pred sv. Martinam dan je per nas poltretje leto star otrok se popolnoma opekel; le nožice so neopečene ostale, ker je vender čevljice imel, in leva roka, na katero je v robido čez melino padel. Pustili so namreč, da je revše samo do ognja lezlo — suk njica se vneme, in strašno smert je moglo storiti. Starši! ne pušajte otrok brez varha, še manj pa jim ognja na samotni paši ne perпустite. Naj nesreča druge zmodrí! Zastonj je zdaj jok in zdiho vanje.

J. V.

Iz Ljubljane. Častiti g. izdatelj „zemljovida slovenske dežele“ nam ravno naznani, da je bakrorez po dolgem dolgem delu dogotovljen, in ker sedaj družega nič ne manjka, kakor da se zemljovid natisne in kolorira, in natis „doklade“ k zemljovidu dokonča, bo vse mesca januara gotovo. Delo je bilo težavno, ker si je gosp. izdatelj prizadeval slovensko deželo natanjko izobraziti in blizo 4000 krajnih imén zvediti, po kterih slovenski narod v različnih deželah mesta, terge in vasí imenuje. Tacega imenika smo že dolgo željno pričakovali, ker ga živo potrebujemo. In tako bo omenjeni zemljovid in zemljopis slavno pomnožil slovensko slovstvo ter se prikupil vsacemu, kteremu je za národno slovstvo mar. — Ni davnej, kar je nek ministerstvo kupčijstva poslalo v Ljubljano gospoda, ki naj bi zvedil: ali bi bila tukajšna šóta (Torf) za kurjavo hlaponov prihodnje železnice iz Ljubljane v Terst pripravna, in za koliko let bi je bilo zadosti na Ljublj. močirju. Spoznano je nek bilo, če bi se šóta z dodano ilovco prešala, bi utegnila za ta namen dobra biti; šote je pa nek še na pustínah toliko, da bi se zamoglo 100 let ž njo kuriti. — Pri prvi sodniški dražbi Šneperske grajšine, ki je bila v pondelj v Ljubljani, se ni nek nihče s kako ponudbo oglasil; druga dražba bo mesca majnika. Se vé, da mora mož zlo premožen biti, ki tako veliko posestvo kupiti hoče; kdor pa jo bo kupil, bo kupil tudi sila sila bogato zalogo lesá, ki se bo po tem še lože prodajal, ko bo železnica blizo memo v Terst šla. — Včeraj je bila v Ljubljani sred mesta ena hiša za 15 fl. prodana, tode tisti, ki jo je kupil, se bo le k večim en teden hišnega gospodarja imenoval, ker o 6 tednih ne smé več sledu biti, da je na tem mestu hiša stala, ki ima prihodnjič ostaja za čolne biti; — je pa ta hiša zraven Ljubljanice za zidom.

Novičar iz mnogih krajev.

Ker se je po kmetih v nekterih krajih primerilo, da so službo učitelja ločili od opravil cerkovnika (mežnarja) in orglarja, je ministerstvo bogočastja in nauka naukazalo, da naj se cerkovne in šolske opravila tako vredijo, da zamore en človek oboje opravljati, ker večí del sosesk ni v stanu, učitelja, cerkovnika in orglarja posebej plačevati. — Fabrika Wertheim-ova na Dunaji (alte Wieden, Hauptstrasse Nr. 348) izdeluje po novi znajdbi železne skrinje za spravlanje denarja in važnih pisem, kterih ne more ne tat oropati ne oginj poškodovati; priporoča jih posebno tergovcam in kancelijam, ki hočejo denar ali druge reči varno spraviti; po velikosti in teži od 5 do 24 centov je njih cena od 185 do 900 fl. — Bere se, da so na Dunaji

znajdli novo mašino, po kateri bojo na vislice obešeni veliko hitreji življenje končali, kot po stari šégi. — Teržaški časnik „Diavoletto“ vabi k pristopu v Dunajsko družbo zoper terpinčenje žival. — Zemuncanje se nadjajo, da bo cesar njih mestu podelil pravice svobodne luke. — Slavjanske katoliške društva na Markskim so imele v Starim Bèrnu 19. oktobra véliki zbor. — Usmiljenja vredni kristjani v Bosni so prišli iz dežja pod kap, — pred so jih stiskali Turki, sedaj jih stiskuje njih lastni gerški škof (vladika Prokopje); tudi od duhovnov terja take odrajtvila, da jih nikakor ne zmorejo; ko so nedavnej nekteri k njemu šli s pravično pritožbo, jih je ukazal kot puntarje in razbojniké v Sarajevim v ječo vreči. — Harlemsko morje je že na suho djano; sedaj pa je pravda, čigavo je to zemljiše, za katero neka angleška družba 9 milionov holandskih guléov ponuja. — Abdel-Kader je zapustil Pariz, ko se je nektere stokrat pridušil, da se nikdar več ne bo zoper Francoze vzdignil. — Papež se nek brani Napoleona za cesarja blagosloviti, ker pravi, da tega ni treba, ker Napoleon ni začetnik nove cesarske hiše, ampak je naslednik rodovine rajniga Napoleona, kteriga je papež Piji VII. za cesarja blagoslovil. — V govoru, s kterim je kraljica Angleška državni zbor na sv. Martina dan začela, ni nič spomnila o zadevah prihodnjiga Francoskiga carstva. — Časniki hočejo vediti, da nar starji hči angleške kraljice je kraljeviču Pruskimu za ženo obljubljena. — V Petrogradu in na Rusovskim sploh se je 30. oktobra že ojstra zima začela.

(*Kupčijski novičar iz mnogih krajev*). „Novičar“ je perve dní tega mesca pogledal po svetu, kako kaj cena mnogoverstnih pridelkov stoji in je zvedil tole: Na Dunaji velja funt mesa od 11 do 14 krajc., 1 vagán krompirja 1 fl. 27 kr., cent turških čespelej je po 9 fl. 30 kr., siroviga loja po 22 fl. 24 kr., sená po 1 fl. 32 kr., vagán pšenice po 4 fl. 8 kr., réží po 3 fl. 48 kr., ječmena po 3 fl. 7 kr., ovsa po 2 fl. 8 kr. — V Peštu so ježice od 1848. leta po 11 fl., letošnje po 9 fl. 20 kr.; méd po 24 fl., turške česplje po 7 fl., ogeršično olje po 20 fl. 15 kr., cakelnova volna od 63 do 74 fl. — V Tarnovi na Poljskim detelja po 12 fl., goveje kože po 3 fl., nar lepši potašelj po 11 fl. 30 kr. cent. — V Pragi krompir po 1 fl. vagán, sirovo maslo funt po 24 kr., meso po 12 kr., cent sena po 1 fl. 38 kr., slame po 1 fl. 20 kr. — V Terstu turška pšenica po 3 fl. 20 kr., Ibrailska koruza po 2 fl. 58 kr., sirova svila iz Kandie po 8 fl. 30 kr. funt; cent suhih govejih kož 50 fl., telečjih 68 fl., kostrunovih kož funt do 20 kr., kozjih do 30 kr.

Očitna prošnja.

Ker živinozdravniška učilnica v Ljubljani nabira za podúk učencov vsake sorte bolestne, napčno vstvarjene ali scer posebne reči kakoršniga koli živinskiga trupla (na priliko: spačene kopita ali parklje, napčno zrašene kostí, červe unanjih in notranjih delov, gliste, spačeno drobje, kamnja v drobu, spačene glave ali kar koli se posebniga na ali v živinskim truplu vsaciga pleména najde), prosimo vse tiste po deželi, kterim kaj taciga na znanje ali v roke pride, kar se scer zametuje, naj nam pošljejo v živinozdravniško šolo. Radi bomo tudi povernili stroške poslanja, in če kdo še povérh tega kaj plačila terja, bomo vse radi plačali, ako je le za naš namen znamenito. Prejete reči, s kterimi se bo ta podúku naših učencov namenjena nabira množila, bomo hvaležno vsakikrat v „Novicah“ na znanje dajali.

Dr. Bleiweis.